

Chambre des Représentants

SESSION 1969-1970

10 AVRIL 1970

PROJET DE LOI

portant approbation de l'Accord européen concernant les personnes participant aux procédures devant la Commission et la Cour européenne des droits de l'homme, fait à Londres le 6 mai 1969.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

A la demande de la Commission et de la Cour européenne des Droits de l'Homme, le Secrétariat général du Conseil de l'Europe a soumis au Comité des Ministres, en août 1962, un projet de Protocole accordant certaines immunités aux personnes qui participent à la procédure devant la Commission et la Cour, à savoir les agents, conseils, avocats, témoins, experts, et d'autres personnes pouvant prendre part à la procédure, y compris les requérants individuels.

Les Délégués des Ministres ont décidé, en avril 1963, de soumettre le projet, amendé par le Secrétariat général conformément à leurs instructions et après avoir consulté la Commission et la Cour, au Comité d'experts en matière de droits de l'homme.

Le rapport du Comité d'experts au Comité des Ministres a été achevé en février 1967. A la demande des Délégués des Ministres, la rédaction de l'Accord a été modifiée légèrement et définitivement mise au point en septembre 1968.

Approuvé le 14 avril 1969 par les Délégués des Ministres, l'Accord a été signé le 6 mai 1969 par la Belgique, le Danemark, la République Fédérale d'Allemagne, le Grand-Duché de Luxembourg, Malte, la Norvège, la Suède et le Royaume-Uni.

I. Remarques d'ordre général.

1. Nécessité d'un Accord.

Une juridiction ne peut s'acquitter efficacement de ses fonctions que dans la mesure où les personnes appelées

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1969-1970

10 APRIL 1970

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van de Europese Overeenkomst betreffende de personen die deelnemen aan de procedure voor de Commissie en voor het Europese Hof voor de rechten van de mens, opgemaakt te Londen op 6 mei 1969.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Op verzoek van de Commissie voor de rechten van de mens en van het Europese Hof voor de rechten van de mens heeft het Secretariaat-Generaal van de Raad van Europa in augustus 1962 aan het Comité van Ministers een ontwerp van Protocol onderworpen tot toekenning van bepaalde immunititeiten aan personen die deelnemen aan de procedure voor de Commissie en voor het Hof, te weten de gemachtigden, raadsleiden, advocaten, getuigen, deskundigen en andere personen die aan de procedure mogen deelnemen, de individuele klager inbegrepen.

Nadat het door het Secretariaat-Generaal op hun aanwijzingen was geamendeerd en na raadpleging van de Commissie en van het Hof, beslisten de Gemachtigden van de Ministers, in april 1963, het ontwerp aan het Comité van deskundigen inzake rechten van de mens voor te leggen.

Het verslag van het Comité van deskundigen aan het Comité van Ministers was in februari 1967 voltooid. Op verzoek van de Gemachtigden van de Ministers werden in het Akkoord kleine tekstwijzigingen aangebracht en in september 1968 kreeg het zijn uiteindelijke vorm.

Het Akkoord werd door de Gemachtigden van de Ministers goedgekeurd op 14 april 1969 en op 6 mei 1969 ondertekend door België, Denemarken, de Bondsrepubliek Duitsland, het Groothertogdom Luxemburg, Malta, Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk en Zweden.

I. Algemene opmerkingen.

1. Noodzakelijkheid van het Akkoord.

Een gerecht kan zijn taak slechts dan op doeltreffende wijze uitoefenen wanneer de personen die hebben te ver-

à comparaître devant elle peuvent le faire librement, sous son seul contrôle et sans ingérence d'une autorité extrajudiciaire.

Devant la Cour internationale de justice siégeant à La Haye, les agents, conseils, avocats, témoins et experts bénéficient, en vertu d'une résolution de l'Assemblée générale des Nations Unies et d'un échange de lettres entre le Président de la Cour et le Ministre des Affaires étrangères des Pays-Bas, des immunités et des facilités de séjour et de voyage qu'exige l'exercice indépendant de leurs fonctions.

Le Protocole sur le statut de la Cour de Justice de la Communauté économique européenne, du 27 avril 1957, et le Règlement de procédure de la Cour de Justice des Communautés européennes, du 11 novembre 1959, contiennent des dispositions analogues en ce qui concerne les immunités et facilités des personnes appelées à comparaître devant cette juridiction.

La Convention européenne des Droits de l'Homme ne consacre que partiellement de telles immunités, à savoir à l'article 25, paragraphe premier, pour les requérants, et à l'article 28, littéra a, pour les témoins et experts qui comparaissent devant la Commission.

Il est souhaitable de disposer de textes plus précis et plus complets s'appliquant aux agents, conseils, avocats, requérants, témoins et experts tant devant la Commission que devant la Cour.

2. *Forme de l'Accord.*

A l'origine il avait été prévu de recourir à un Protocole additionnel soit à l'accord général sur les privilèges et immunités du Conseil de l'Europe, soit à la Convention européenne des Droits de l'Homme.

Un tel Protocole s'est cependant révélé inadéquat.

Le but de la Convention européenne des Droits de l'Homme est de reconnaître et de protéger certains droits et libertés, alors que le présent Accord ne vise qu'à assurer le bon fonctionnement de la procédure devant la Commission et la Cour. Il y a lieu de remarquer d'ailleurs que les instruments qui consacrent les privilèges et immunités des juges de la Cour et des membres de la Commission n'ont pas non plus été rattachés à la Convention.

D'autre part, l'Accord général tend à accorder des privilèges, immunités et facilités à des personnes qui se trouvent organiquement attachées à une institution internationale, alors que la portée de l'Accord projeté est limitée à la situation de personnes qui n'ont que des contacts occasionnels avec la Commission ou la Cour.

Il a dès lors été jugé préférable d'adopter pour le présent Accord la forme d'un texte distinct des autres conventions. Cette solution présente en outre, l'avantage de permettre la ratification de l'Accord par des pays qui n'ont pas ratifié la Convention européenne des Droits de l'Homme.

II. *Analyse des articles.*

Article 1.

Le premier paragraphe de l'article premier définit les personnes auxquelles l'Accord s'applique.

Il s'applique aux agents des Parties contractantes ainsi qu'aux conseils et avocats qui les assistent (alinéa a).

schijnen, zulks in alle vrijheid kunnen doen onder zijn enkel toezicht en zonder inmenging van een buitengerechtelijke autoriteit.

Voor het internationaal gerechtshof te 's-Gravenhage genieten de gemachtigden, raadslieden, advocaten, getuigen en deskundigen de immuniteten en de verblijfs- en reisfaciliteiten die voor de onafhankelijke uitoefening van hun opdracht zijn vereist, op grond van een resolutie van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties en van brieven die de Voorzitter van het Hof en het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland hebben uitgewisseld.

Het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Economische Gemeenschap van 17 april 1957 en het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Economische Gemeenschap van 11 november 1959 bevatten overeenkomstige bepalingen met betrekking tot de immuniteten en faciliteiten voor personen die voor dat gerecht verschijnen.

Het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens bevestigt die immuniteten slechts gedeeltelijk, te weten artikel 25, eerste lid, voor de klagers, en artikel 28, a, voor de getuigen en deskundigen die voor de Commissie verschijnen.

Het is wenselijk over nader uitgewerkte en vollediger teksten te beschikken, toepasselijk op de gemachtigden, raadslieden, advocaten, klagers, getuigen en deskundigen die zowel voor de Commissie als voor het Hof verschijnen.

2. *Vorm van het Akkoord.*

Aanvankelijk werd gedacht aan een Aanvullend Protocol bij het Algemeen Akkoord betreffende de voorrechten en immuniteten van de Raad van Europa of bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens.

Het is echter gebleken dat een zodanig Protocol minder geschikt was.

Het doel van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens is de erkenning en toepassing van bepaalde rechten en vrijheden, terwijl dit Akkoord alleen de goede afwikkeling van de procedure voor de Commissie en voor het Hof beoogt. Er valt trouwens op te merken dat de oorkonden ter bekrachtiging van de voorrechten en immuniteten van de rechters in het Hof en van de leden van de Commissie ook niet aan het Verdrag zijn verbonden.

Voorts strekt het Algemeen Akkoord ertoe voorrechten, immuniteten en faciliteiten toe te kennen aan personen die vast verbonden zijn aan een internationale instelling, terwijl het gebied van het ontworpen akkoord beperkt is tot personen die slechts bij gelegenheid met de Commissie of het Hof hebben te maken.

Derhalve werd verkozen dit akkoord neer te leggen in een tekst die van de andere Verdragen is onderscheiden. Deze oplossing biedt daarenboven het voordeel dat het Akkoord kan worden onderschreven door landen die het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens niet hebben bekrachtigd.

II. *Ontleding van de Artikelen.*

Artikel 1.

Het eerste lid van artikel 1 noemt de personen waarop het Akkoord toepassing vindt.

Het is toepasselijk op de gemachtigden van de Verdragshutende Partijen alsmede op de raadslieden en advocaten die hen bijstaan (a).

Le terme « agent » s'entend de la personne désignée pour représenter le gouvernement d'un Etat partie à la Convention.

Le terme « avocats » comprend les juristes qui se présentent devant la Commission et la Cour pour plaider, tandis que le terme « conseils » s'applique aux autres personnes qui, sans être nécessairement des juristes, prêtent leur assistance et donnent des avis à l'agent et aux avocats.

L'Accord s'applique aussi aux requérants, à leurs représentants et aux personnes qui les assistent, à savoir les avocats, avoués et professeurs de droit (alinéa b et c), ces derniers toutefois à la condition que la législation de leur pays leur reconnaisse le droit de plaider devant les tribunaux.

L'alinéa (d) de l'article vise les personnes mentionnées à l'article 29, paragraphe premier, du Règlement de la Cour qui dispose que les délégués de la Commission peuvent, s'ils le désirent, se faire assister par toute personne de leur choix.

L'Accord est également applicable, en vertu de l'alinéa (e) aux témoins, experts et autres personnes appelés par la Commission ou la Cour à participer à la procédure devant ces juridictions.

Les témoins et les experts soit entendus sous serment ou après avoir fait une déclaration solennelle en vertu de l'article 55 du Règlement intérieur de la Commission et de l'article 40 du Règlement de la Cour.

L'expression « autres personnes » vise les personnes entendues sans avoir prêté serment ou fait une déclaration solennelle, ou entendues à titre d'information; elle s'applique notamment aux mineurs et aux personnes frappées d'incapacité légale qui ne sont pas des témoins au sens strict du terme. Dans la procédure devant la Cour l'expression « autres personnes » vise également celles qui ont introduit une requête devant la Commission et qui sont appelées à intervenir au cours de la procédure devant la Cour.

Le Protocole additionnel n° 3 à la Convention européenne des Droits de l'Homme n'étant pas encore entré en vigueur, le 2e paragraphe de l'article a été rédigé de manière à couvrir toutes les éventualités, c'est-à-dire à la fois le système existant des Sous-commissions de la Commission européenne des Droits de l'Homme et le nouveau système ne comportant plus de sous-commission.

Le paragraphe 3 prévoit enfin que l'accord s'applique aux personnes participant à une procédure devant le Comité des Ministres.

Il peut en effet arriver que le Comité des Ministres qui ne procède pas normalement à l'instruction de la cause et fonde sa décision sur les données fournies par la Commission, décide exceptionnellement d'entendre lui-même des témoins ou experts.

Article 2.

Cet article protège les personnes énumérées à l'article 1er qui participent à une procédure en matière de droits de l'homme, contre toute poursuite ou toute action en raison de leurs activités qui font partie de cette procédure.

L'immunité de juridiction s'applique non seulement aux déclarations verbales ou écrites mais aussi aux pièces produites, telles que des photographies ou des enregistrements sur bande. L'immunité vise toute forme de procédure judiciaire, tant civile que pénale.

Onder « gemachtigde » wordt verstaan, de persoon die wordt benoemd om de regering van een Staat, partij bij het Verdrag, te vertegenwoordigen.

De term « advocaten » duidt op de juristen die zich voor de Commissie en het Hof aanmelden om te pleiten, terwijl de term « raadslieden » betrekking heeft op andere personen die, zonder hoofdzakelijk jurist te zijn, hun bijstand verlenen en de gemachtigden en advocaten adviseren.

Het Akkoord is eveneens van toepassing op de klagers, hun vertegenwoordigers en de personen die hen bijstaan, te weten de advocaten, pleitbezorgers en professoren in de rechten (b en c), deze laatsten nochtans op voorwaarde dat zij volgens de wetgeving van hun land het recht hebben om voor de rechtbanken te pleiten.

Onder (d) van dat artikel worden de personen bedoeld waarvan sprake is in artikel 29, eerste lid, van het Reglement van het Hof, waarin is bepaald dat de afgevaardigden van de Commissie zich desgewenst kunnen doen bijstaan door personen naar hun keuze.

Volgens de bepaling onder (e) is het Akkoord eveneens toepasselijk op deskundigen en andere personen die door de Commissie of door het Hof tot deelneming aan de procedure voor de Commissie of voor het Hof worden opgeroepen.

De getuigen en deskundigen worden gehoord onder eed of na de plechtige verklaring te hebben afgelegd overeenkomstig artikel 55 van het Huishoudelijk Reglement van de Commissie en van artikel 40 van het Reglement van het Hof.

De term « andere personen » heeft betrekking op de personen die worden gehoord zonder dat zij de eed of een plechtige verklaring hebben afgelegd, dan wel enkel voor het geven van inlichtingen worden gehoord; hij betreft inzonderheid de minderjarigen en wettelijke onbekwamen die geen getuigen zijn in de strikte zin van dat woord. In de procedure voor het Hof heeft de term « andere personen » eveneens betrekking op degenen die bij de Commissie een verzoekschrift hebben ingediend en in de procedure voor het Hof tussenkomen.

Daar de Derde Protocol bij het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens nog niet in werking is getreden, werd het tweede lid van het artikel zo opgesteld dat in alle mogelijkheden is voorzien, te weten het huidige stelsel van Subcommissies van de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens en de nieuwe regeling waarin subcommissies niet meer bestaan.

Het derde lid stelt ten slotte, dat het Akkoord toepassing vindt op de personen die aan een procedure voor het Comité van Ministers deelnemen.

Het kan immers voorkomen dat het Comité van Ministers, dat gewoonlijk niet tot het onderzoek van de zaak overgaat, doch zijn beslissing steunt op de gegevens die het door de Commissie worden verstrekt, bij uitzondering beslist zelf getuigen of deskundigen te horen.

Artikel 2.

Dit artikel beschermt de in artikel 1 genoemde personen die deelnemen aan een procedure ter zake van de rechten van de mens, tegen iedere vervolging of iedere maatregel uit hoofde van hun bemoeiingen in verband met die procedure.

De immuniteit van rechtsmacht is niet alleen van toepassing op mondelinge of schriftelijke verklaringen, maar ook op de stukken die worden overgelegd, zoals foto's of bandopnamen. De immuniteit heeft betrekking op alle vormen van rechtspleging zowel burgerlijke als strafrechtelijke.

Cette protection subsiste après la fin de la procédure, de sorte que la publication de déclarations par la Commission et la Cour n'affecte pas la situation de leur auteur. Elle ne couvre par contre pas les actes de ce dernier, postérieurs à la fin de la procédure; c'est ainsi que celui qui donne une publicité à ses déclarations, passibles de sanction dans son pays, pourra y être poursuivi conformément à sa législation nationale.

Article 3.

Les dispositions des articles 8 et 25 de la Convention européenne des Droits de l'Homme ne sont pas suffisantes pour assurer la liberté de la correspondance des personnes visées à l'article 1er, paragraphe 1, avec la Commission et la Cour. En effet, le sens de l'article 25 n'est pas très clair et a donné lieu dans la pratique à un certain nombre de difficultés d'interprétation. L'article 8 ne suffit pas d'autre part à sauvegarder la liberté de correspondance des experts et témoins, qui, en cas d'entrave à leur correspondance, devraient introduire une requête auprès de la Commission, ce qui nécessiterait une procédure longue et complexe qui ne serait d'aucun secours pour le requérant.

C'est pourquoi les dispositions du présent article ont paru nécessaires pour garantir un bon déroulement de la procédure.

Le paragraphe 1, exprime le principe général de la liberté de la correspondance avec la Commission et la Cour.

Le paragraphe 2 précise les facilités accordées aux personnes faisant l'objet d'une mesure quelconque de privation de liberté. Ces facilités comprennent le droit à la transmission par les autorités compétentes de leurs correspondances avec la Commission et la Cour sans délai excessif et sans altération, l'absence de sanction du fait de cette correspondance et le droit de s'entretenir seul à seul avec leur conseil, sous les yeux mais hors de portée d'oreille d'un surveillant.

Le paragraphe 3 de l'article énumère les raisons qui permettent aux autorités nationales d'apporter des restrictions au droit de correspondre librement avec la Commission et la Cour; leur nombre est, en raison de l'objet limité du présent Accord, inférieur à celui des raisons qui peuvent être invoquées, en vertu de l'article 8 de la Convention, pour restreindre le droit de correspondance en général.

Article 4.

La liberté de mouvement accordée par le paragraphe 1er de cet article comprend la liberté de quitter le lieu où la personne appelée à comparaître devant la Commission ou la Cour se trouve, la liberté de transit, la liberté de pénétrer sur le territoire où l'audience doit avoir lieu et d'y séjourner pendant le temps nécessaire et enfin la liberté d'en revenir.

Aucune autre restriction ne peut être imposée à ces mouvements et déplacements que celles qui, prévues par la loi, constituent des mesures nécessaires, dans une société démocratique, à la sécurité nationale, à la sûreté publique, au maintien de l'ordre public, à la prévention des infractions pénales, à la protection de la santé ou de la morale, ou à la protection des droits et libertés d'autrui.

Ces restrictions sont les mêmes que celles prévues à l'article 2 du Protocole n° 4 à la Convention européenne des Droits de l'Homme qui reconnaît à toute personne la liberté

Dere bescherming blijft na afloop van de procedure voortbestaan, zodat de openbaarmaking van verklaringen door de Commissie en het Hof geen invloed heeft op de toestand van degene die ze heeft afgelegd. Zij dekt echter niet de handelingen van deze laatste na de beëindiging van de procedure; hij die aan zijn verklaringen een openbaarheid geeft die in zijn land strafbaar is, kan aldus overeenkomstig zijn nationale wetgeving worden vervolgd.

Artikel 3.

De bepalingen van de artikelen 8 en 25 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens zijn niet voldoende om de vrijheid van schriftelijk verkeer tussen de in artikel 1, eerste lid, genoemde personen en de Commissie of het Hof te verzekeren. Artikel 25 is immers niet duidelijk en heeft in de praktijk aanleiding gegeven tot een aantal interpretatiemoeilijkheden. Ook artikel 8 volstaat niet om de vrijheid van briefwisseling van de deskundigen en getuigen te vrijwaren; in geval zij in hun briefwisseling worden gehinderd, zouden zij bij de Commissie een verzoekschrift moeten indienen, wat een lange en ingewikkelde rechtspleging vereist waarmee de klager niet geholpen zou zijn.

Daarom werden de bepalingen van dit artikel voor de goede afwikkeling van de procedure nodig geacht.

Het eerste lid stelt het algemeen beginsel van de vrijheid van schriftelijk verkeer met de Commissie en het Hof.

Het tweede lid geeft een nadere omschrijving van de faciliteiten verleend aan personen die onder enige maatregel van vrijheidsbeneming staan. Die faciliteiten omvatten het recht op toezending door de bevoegde autoriteiten van de brieven die zij met de Commissie en het Hof, zonder overdreven uitstel en zonder wijziging gewisseld hebben, het recht op het uitblijven van maatregelen uit hoofde van die briefwisseling en het recht om zich alleen met zijn raadsman te onderhouden, wel onder het oog van een bewaarder maar zonder door deze te worden gehoord.

Het derde lid geeft de redenen op waarom de nationale autoriteiten beperkingen kunnen stellen op het recht tot vrij schriftelijk verkeer met de Commissie en het Hof. Ingevolge de beperkte strekking van dit Akkoord is hun aantal kleiner dan dat van de redenen die op grond van artikel 8 van het Verdrag kunnen worden ingeroepen voor beperkingen van het recht op vrij schriftelijk verkeer in 't algemeen.

Artikel 4.

De vrijheid van beweging die bij het eerste lid van dit artikel wordt toegekend, omvat de vrijheid tot het verlaten van de plaats waar de persoon die voor de Commissie of voor het Hof moet verschijnen zich bevindt, de vrijheid van doorgang en de vrijheid om het gebied te betreden waar de terechtzitting zal plaatsvinden, aldaar gedurende de nodige tijd te verblijven en ten slotte de vrijheid van terugkeer.

Geen andere beperkingen in beweging en verplaatsing mogen hem worden opgelegd dan die welke bij de wet zijn voorzien en in een democratische samenleving nodig zijn in het belang van de nationale veiligheid of van de openbare veiligheid, ter handhaving van de openbare orde, ter voorkoming van strafbare handelingen, ter bescherming van de gezondheid of van de goede zeden of ter bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Die beperkingen zijn dezelfde als die in artikel 2 van het vierde Protocol bij het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens, waarbij aan een ieder het recht wordt

de circuler à l'intérieur d'un pays et de quitter n'importe quel pays, y compris le sien.

L'exemption d'arrestation et de détention reconnues par ce paragraphe 2 est limitée aux cas où les agissements délictueux ont été commis avant le début du voyage.

L'alinéa (b) permet, d'autre part, à toutes Parties contractantes de déclarer au moment de la signature ou de la ratification que la disposition de ce paragraphe ne s'appliquera pas à ses propres ressortissants.

Le paragraphe 3 impose aux Parties contractantes de laisser rentrer les personnes visées à l'article 1er, paragraphe 1, sur leur territoire lorsqu'elles y ont commencé le voyage.

Inspiré de l'article 12 de la Convention européenne d'entraide judiciaire en matière pénale, le *paragraphe 4* prévoit que l'immunité cesse 15 jours après que la présence de l'intéressé n'est plus requise, sous réserve qu'il ait eu la possibilité raisonnable de quitter le territoire.

Le *paragraphe 5* porte que les obligations résultant pour une Partie contractante du paragraphe 2 de l'article précéderont en cas de conflit entre ces obligations et celles résultant d'une Convention du Conseil de l'Europe ou d'un traité d'extradition ou d'un autre traité relatif à l'entraide judiciaire en matière pénale conclu avec d'autres Parties contractantes.

Cette disposition ne porte pas atteinte aux traités conclus avec des pays tiers.

L'éventualité d'inscrire dans le présent Accord la possibilité de prévoir un arrangement pour qu'une personne détenue soit amenée, sous garde, en vue d'être entendue par la Commission ou la Cour, a été écartée; un accord multilatéral séparé sur le transfert de personnes détenues pourrait être conclu ultérieurement à cet effet.

Article 5.

Le *paragraphe 1* de cet article précise que les immunités et facilités ne sont accordées aux personnes visées à l'article 1er, paragraphe 1, qu'en vue de leur assurer la liberté de parole et l'indépendance nécessaires à l'accomplissement de leurs fonctions, tâches ou devoirs, ou à l'exercice de leurs droits devant la Commission ou devant la Cour.

Les immunités ne peuvent dès lors être illimitées; elles doivent être levées lorsqu'elles entravent le cours de la justice ou lorsqu'elles risquent de mettre les droits d'autrui en danger.

Le présent texte ne saurait justifier une levée d'immunité motivée uniquement par le fait que la procédure devant la Commission et la Cour a pris fin et que l'immunité n'est plus nécessaire en l'espèce. Il doit être tenu compte de la nécessité de garantir pleinement la liberté de parole et l'indépendance.

L'immunité prévue à l'article 2, par. 1, ne peut être levée que par une décision motivée de la Commission ou de la Cour prise d'office ou à la suite d'une demande adressée au Secrétariat général par une Partie contractante ou par toute personne intéressée.

La Commission et la Cour doivent lever l'immunité :

a) dans tous les cas où, à leur avis, celle-ci entraverait le cours de la justice et où sa levée totale ou partielle ne nuirait pas au but défini au paragraphe 1 (par. 2);

toegekend om zich vrij in een land te verplaatsen en welk land ook, met inbegrip van het zijne, te verlaten.

De vrijstelling van aanhouding en detentie volgens het tweede lid, is beperkt tot de gevallen waarin de strafbare handelingen vóór het begin van de reis werden begaan.

De bepaling onder (b) geeft anderzijds aan ieder Verdragsluitende Partij de mogelijkheid om bij de ondertekening of bekrachtiging te verklaren dat de bepaling van dat lid niet van toepassing is op zijn eigen onderdanen.

Het derde lid legt aan de Verdragsluitende Partijen de verplichting op om de personen genoemd in artikel 1, eerste lid, op hun grondgebied te laten terugkeren wanneer zij van daar uit hun reis begonnen zijn.

Het vierde lid heeft het voorschrift dat de immunitet vervalt 15 dagen nadat de aanwezigheid van betrokkene niet meer is vereist, mits hij de redelijke mogelijkheid heeft gehad het grondgebied te verlaten, ontleend aan artikel 12 van het Europees Verdrag betreffende de wederzijdse rechtshulp in strafzaken.

Het vijfde lid stelt, dat de verplichtingen die voor een Verdragsluitende Partij uit het tweede lid van het artikel voortvloeien, voorrang hebben in geval van conflict tussen die verplichtingen en die welke voortvloeien uit een Overeenkomst van de Raad van Europa of uit een uitleverings- of ander verdrag betreffende wederzijdse rechtsbijstand in strafzaken, gesloten met andere Verdragsluitende Partijen.

Deze bepaling laat de met derde landen gesloten verdragen onverlet.

Een voorziening in dit Akkoord waarbij gedetineerden onder bewaking zouden kunnen worden voorgebracht om door de Commissie of het Hof te worden gehoord, werd afgewezen; een afzonderlijk multilateraal akkoord betreffende de overbrenging van personen onder detentie kan later worden gesloten.

Artikel 5.

Het eerste lid van dat artikel verklaart nader dat de immunitet en faciliteiten aan de personen genoemd in artikel 1, eerste lid, enkel worden toegekend met het oog op hun vrijheid van spreken en de noodzakelijke onafhankelijkheid voor de vervulling van hun ambt, taak of verplichting, of voor de uitoefening van hun rechten voor de Commissie of voor het Hof.

Derhalve mogen de immuniteten niet onbeperkt zijn; zij moeten worden opgeheven wanneer zij de loop van het recht hinderen of de rechten van anderen in gevaar kunnen brengen.

Met deze tekst zou de opheffing van een immunitet niet kunnen worden verantwoord wegens de omstandigheid alleen dat de procedure voor de Commissie of voor het Hof is beëindigd en de immunitet ter zake niet meer nodig is. Er moet rekening worden gehouden met de noodzakelijkheid de vrijheid van woord en de onafhankelijkheid ten volle te waarborgen.

De immunitet volgens artikel 2, eerste lid, kan alleen worden opgeheven bij een met redenen omklede beslissing van de Commissie of van het Hof, die ambtshalve of op een door een Verdragsluitende Partij of enig ander belanghebbende aan het Secretariaat-generaal gericht verzoek wordt gegeven.

De Commissie en het Hof moeten de immunitet opheffen :

a) in alle gevallen waarin deze naar hun oordeel de loop van het recht kan verhinderen of waarin de volledige of gedeeltelijke opheffing niet schadelijk is voor het doel dat in het eerste lid is omschreven (tweede lid);

b) si une partie contractante atteste que la levée est nécessaire aux fins de poursuites pour atteinte à la sécurité nationale (par. 3).

La revision d'une décision rejetant une demande de levée d'immunité n'est possible en vertu du paragraphe 4, qu'en cas de découverte de faits nouveaux.

Article 6.

Les dispositions du présent Accord ne peuvent être interprétés comme limitant ou portant atteinte aux obligations qu'impose la Convention européenne des Droits de l'Homme, plus particulièrement l'article 25, aux Etats liés par elle.

Articles 7 à 11.

Ces articles ne font que reproduire les clauses finales d'usage au Conseil de l'Europe qui ont déjà été approuvées précédemment. Ils ne demandent dès lors pas de commentaire.

Le Ministre des Affaires étrangères,

P. HARMEL.

Le Ministre de la Justice,

A. VRANCKX.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Affaires étrangères, le 27 février 1970, d'une demande d'avis sur un projet de loi « portant approbation de l'accord européen concernant les personnes participant aux procédures devant la Commission et la Cour européenne des droits de l'homme, fait à Londres le 6 mai 1969 », a donné le 18 mars 1970 l'avis suivant :

Le projet n'appelle pas d'observation.

La chambre était composée de :

Messieurs : G. Van Bunnan, conseiller d'Etat, président,
J. Masquelin et Madame G. Ciselet, conseillers d'Etat,
R. Pirson et F. Rigaux, assesseurs de la section de législation,
M. Jacquemijn, greffier adjoint, greffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. G. Van Bunnan.

Le rapport a été présenté par M. W. Lahaye, auditeur général adjoint.

Le Greffier,

(s.) M. JACQUEMIJN.

Le Président,

(s.) G. VAN BUNNEN.

b) indien een Verdragsluitende Partij verklaart dat de opheffing noodzakelijk is voor de vervolging wegens aanslag op de nationale veiligheid (derde lid).

De herziening van een beslissing tot afwijzing van een verzoek om opheffing van de immuniteit, is overeenkomstig artikel 4 slechts mogelijk in geval van ontdekking van een nieuw feit.

Artikel 6.

De bepalingen van dit Akkoord kunnen niet worden geïnterpreteerd als een beperking of een afwijking inhoudend van de verplichtingen die door het Europees Verdrag betreffende de Rechten van de Mens, inzonderheid door artikel 25, worden opgelegd aan de Staten die door het Verdrag zijn gebonden.

Artikelen 7 tot 11.

Deze artikelen zijn niet meer dan de herhaling van de bij de Raad van Europa gebruikelijke slotbepalingen, die reeds vroeger werden goedgekeurd. Zij behoeven derhalve geen commentaar.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. HARMEL.

De Minister van Justitie,

A. VRANCKX.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 27^e februari 1970 door de Minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « houdende goedkeuring van de Europese overeenkomst betreffende de personen die deelnemen aan de procedure voor de Commissie en voor het Europees Hof voor de rechten van de mens, opgemaakt te Londen op 6 mei 1969 ». heeft de 18^e maart 1970 het volgende advies gegeven :

Bij het ontwerp zijn geen opmerkingen te maken.

De kamer was samengesteld uit :

De Heren : G. Van Bunnan, staatsraad, voorzitter,
J. Masquelin en Mevrouw G. Ciselet, staatsraden,
R. Pirson en F. Rigaux, bijzitters van de afdeling wetgeving,
M. Jacquemijn, adjunct-griffier, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. G. Van Bunnan.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. Lahaye, adjunct-auditeur-generaal.

De Griffier,

(get.) M. JACQUEMIJN.

De Voorzitter,

(get.) G. VAN BUNNEN.

PROJET DE LOI**BAUDOUIN,**

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Affaires étrangères et de Notre Ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Affaires étrangères et Notre Ministre de la Justice sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article unique.

L'Accord européen concernant les personnes participant aux procédures devant la Commission et la Cour européenne des droits de l'homme, fait à Londres le 6 mai 1969, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 8 avril 1970.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre des Affaires étrangères,

P. HARMEL.

Le Ministre de la Justice,

A. VRANCKX.

WETSONTWERP**BOUDEWIJN,**

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken en van Onze Minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN Wij :

Onze Minister van Buitenlandse Zaken en Onze Minister van Justitie zijn gelast, in Onze naam, bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Enig artikel.

De Europese Overeenkomst betreffende de personen die deelnemen aan de procedure voor de Commissie en voor het Europese Hof voor de rechten van de mens, opgemaakt te Londen op 6 mei 1969, zal volkomen uitwerking hebben.

Gegeven te Brussel, 8 april 1970.

BOUDEWIJN.

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Buitenlandse Zaken,

P. HARMEL.

De Minister van Justitie,

A. VRANCKX.

ACCORD EUROPEEN

concernant les personnes participant aux procédures devant la Commission et la Cour européenne des droits de l'homme.

Les Etats membres du Conseil de l'Europe, signataires du présent Accord,

Vu la Convention de Sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950 (ci-après dénommée « la Convention »);

Considérant qu'il importe, pour mieux assurer la réalisation des buts de la Convention, que les personnes qui participent à la procédure devant la Commission européenne des Droits de l'Homme (ci-après dénommée « la Commission ») ou devant la Cour européenne des Droits de l'Homme (ci-après dénommée « la Cour ») se voient accorder certaines immunités et facilités;

Désireux de conclure un Accord à cette fin,

Sont convenus de ce qui suit :

Article 1.

1. Les personnes auxquelles s'applique le présent Accord sont :

(a) les agents des Parties Contractantes, ainsi que les conseils et avocats qui les assistent;

(b) toute personne qui participe à la procédure instituée devant la Commission en vertu de l'article 25 de la Convention, soit en son nom personnel, soit comme représentant d'un des requérants énumérés audit article 25;

(c) les avocats, avoués ou professeurs de droit qui participent à la procédure afin d'assister une des personnes énumérées au paragraphe (b) ci-dessus;

(d) les personnes choisies par les délégués de la Commission pour les assister dans la procédure devant la Cour;

(e) les témoins, les experts, ainsi que les autres personnes appelés par la Commission ou la Cour à participer à la procédure devant la Commission ou la Cour.

2. Aux fins d'application du présent Accord, les termes « Commission » et « Cour » désignent également une Sous-Commission, une Chambre ou des membres de ces deux organes, agissant dans l'exercice des fonctions que leur attribuent, selon le cas, la Convention ou les Règlements de la Commission ou de la Cour; l'expression « participer à la procédure » vise aussi toute communication préliminaire tendant à l'introduction d'une requête dirigée contre un Etat qui a reconnu le droit de recours individuel selon l'article 25 de la Convention.

3. Dans le cas où, en cours de l'exercice par le Comité des Ministres des fonctions qui lui sont dévolues par application de l'article 32 de la Convention, une personne visée au premier paragraphe du présent article est appelée à comparaître devant lui ou à lui soumettre des déclarations écrites, les dispositions du présent Accord s'appliqueront également à cette personne.

Article 2.

1. Les personnes visées au premier paragraphe de l'article 1er du présent Accord jouissent de l'immunité de juridiction à l'égard de leurs déclarations faites oralement ou par écrit à la Commission ou à la Cour, ainsi qu'à l'égard des pièces qu'elles leur soumettent.

2. Cette immunité ne s'applique pas en ce qui concerne toute communication, intégrale ou partielle, en dehors de la Commission ou de la Cour, par ou pour le compte d'une personne bénéficiant de l'immunité en vertu du paragraphe précédent, de déclarations faites ou de pièces produites par elle devant la Commission ou la Cour.

Article 3.

1. Les Parties Contractantes respecteront le droit des personnes visées au premier paragraphe de l'article 1er du présent Accord de correspondre librement avec la Commission et avec la Cour.

(Vertaling.)

EUROPESE OVEREENKOMST

betreffende de personen die deelnemen aan de procedure voor de Commissie en voor het Europese Hof voor de rechten van de mens.

De Lid-Staten van de Raad van Europa, die deze Overeenkomst hebben ondertekend,

Gelet op het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 (hierna vernoemd « het Verdrag »);

Overwegende dat het voor een betere verwezenlijking van de doeleinden van het Verdrag geraden is dat de personen die deelnemen aan de procedure voor de Europese Commissie voor de Rechten van de Mens (hierna genoemd « de Commissie ») of voor het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (hierna genoemd « het Hof ») bepaalde immunititeiten en faciliteiten worden toegekend;

Verlangend tot dat doel een Overeenkomst te sluiten,

Zijn overeengekomen wat volgt :

Artikel 1.

1. De personen op wie deze Overeenkomst toepasselijk is zijn:

(a) de gemachtigden van de Verdragsluitende Partijen, evenals de raadslieden en advocaten die hun bijstand verlenen;

(b) iedere persoon die deelneemt aan de procedure ingesteld voor de Commissie krachtens artikel 25 van het Verdrag, hetzij in zijn eigen naam, hetzij als vertegenwoordiger van een van de in bedoeld artikel 25 opgesomde verzoekers;

(c) de advocaten, pleitbezorgers of professoren in het recht die deelnemen aan de procedure ten einde een van de in (b) hiervoren opgesomde personen bij te staan;

(d) de personen die door de afgevaardigden van de Commissie gekozen worden om hen in de procedure voor het Hof bij te staan;

(e) de getuigen, deskundigen, evenals de andere personen die door de Commissie of door het Hof worden opgeroepen om deel te nemen aan de procedure voor de Commissie of voor het Hof.

2. Voor de toepassing van deze Overeenkomst betekenen de termen « Commissie » en « Hof » eveneens een Sub-Commissie, een Kamer of leden van die twee organen, handelend in de uitoefening van het ambt dat hun naar gelang van het geval door het Verdrag of door de Reglementen van de Commissie of van het Hof is opgedragen; de uitdrukking « deelnemen aan de procedure » betekent eveneens iedere voorafgaande mededeling strekkend tot de indiening van een verzoekschrift gericht tegen een Staat die het recht op individueel beroep volgens artikel 25 van het Verdrag heeft erkend.

3. Wanneer gedurende de uitoefening door het Comité van Ministers van de functies die eraan zijn toegekend met toepassing van artikel 32 van het Verdrag, een persoon bedoeld in het eerste lid van dit artikel geroepen werd om te verschijnen voor dat Comité of er geschreven verklaringen aan voor te leggen, dan zijn de bepalingen van deze Overeenkomst mede van toepassing op die persoon.

Artikel 2.

1. De personen bedoeld in het eerste lid van artikel 1 van deze Overeenkomst genieten immuniteit van rechtsmacht ten aanzien van hun verklaringen die zij mondeling of schriftelijk aan de Commissie of aan het Hof doen, evenals ten aanzien van de stukken die zij hun voorleggen.

2. Die immuniteit vindt geen toepassing wat betreft enige volledige of gedeeltelijke mededeling buiten de Commissie of het Hof, door of voor rekening van een persoon die de immuniteit geniet krachtens het voorgaande lid, van verklaringen afgelegd of stukken voorgelegd door die persoon voor de Commissie of voor het Hof.

Artikel 3.

1. De Verdragsluitende Partijen zullen het recht van de in paragraaf 1 van artikel 1 van deze Overeenkomst bedoelde personen om vrij met de Commissie en met het Hof in correspondentie te treden, eerbiedigen.

2. En ce qui concerne les personnes détenues, l'exercice de ce droit implique notamment que :

(a) leur correspondance, si elle fait l'objet d'un contrôle de la part des autorités compétentes, doit toutefois être transmise et leur être remise sans délai excessif et sans altération;

(b) ces personnes ne peuvent faire l'objet d'aucune mesure disciplinaire du fait d'une communication transmise à la Commission ou à la Cour par les voies appropriées,

(c) ces personnes ont le droit, au sujet d'une requête à la Commission et de toute procédure qui en résulte, de correspondre avec un conseil admis à plaider devant les tribunaux du pays où elles sont détenues, et de s'entretenir avec lui sans pouvoir être entendues par quiconque d'autre.

3. Dans l'application des précédents paragraphes, il ne peut y avoir d'autre ingérence d'une autorité publique que pour autant que cette ingérence est prévue par la loi et qu'elle constitue une mesure qui, dans une société démocratique, est nécessaire à la sécurité nationale, à la recherche et à la poursuite d'une infraction pénale ou à la protection de la santé.

Article 4.

1. (a) Les Parties Contractantes s'engagent à ne pas empêcher les personnes visées au premier paragraphe de l'article 1er du présent Accord, et dont la Commission ou la Cour a au préalable autorisé la présence, de circuler et de voyager librement pour assister à la procédure devant la Commission ou la Cour, et en revenir.

(b) Aucune autre restriction ne peut être imposée à ces mouvements et déplacements que celles qui, prévues par la loi, constituent des mesures nécessaires, dans une société démocratique, à la sécurité nationale, à la sûreté publique, au maintien de l'ordre public, à la prévention des infractions pénales, à la protection de la santé ou de la morale, ou à la protection des droits et libertés d'autrui.

2. (a) Dans les pays de transit et dans le pays où se déroule la procédure, ces personnes ne peuvent être ni poursuivies, ni détenues, ni soumises à aucune autre restriction de leur liberté individuelle, en raison de faits ou condamnations antérieurs au commencement du voyage.

(b) Toute Partie Contractante peut, au moment de la signature ou de la ratification de cet Accord, déclarer que les dispositions de ce paragraphe ne s'appliqueront pas à ses propres ressortissants. Une telle déclaration peut être retirée à tout moment par notification adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

3. Les Parties Contractantes s'engagent à laisser rentrer ces personnes sur leur territoire lorsqu'elles y ont commencé le voyage.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article cessent de s'appliquer lorsque la personne intéressée a eu la possibilité, pendant quinze jours consécutifs, après que sa présence n'était plus requise par la Commission ou la Cour, de rentrer dans le pays où son voyage a commencé.

5. En cas de conflit entre les obligations résultant pour une Partie Contractante du paragraphe 2 de cet article et celles résultant d'une Convention du Conseil de l'Europe ou d'un traité d'extradition ou d'un autre traité relatif à l'entraide judiciaire en matière pénale conclu avec d'autres Parties Contractantes, les dispositions du paragraphe 2 du présent article prévaudront.

Article 5.

1. Les immunités et facilités sont accordées aux personnes visées au premier paragraphe de l'article 1er du présent Accord uniquement en vue de leur assurer la liberté de parole et l'indépendance nécessaire à l'accomplissement de leurs fonctions, tâches ou devoirs, ou dans l'exercice de leurs droits devant la Commission ou devant la Cour.

2. (a) La Commission ou la Cour, suivant le cas, ont seules qualité pour prononcer la levée totale ou partielle de l'immunité prévue au premier paragraphe de l'article 2 du présent Accord; elles ont non seulement le droit, mais le devoir, de lever l'immunité dans tous les cas où, à leur avis, celle-ci entraverait le cours de la justice et où sa levée totale ou partielle ne nuirait pas au but défini au premier paragraphe du présent article.

(b) L'immunité peut être levée par la Commission ou par la Cour, soit d'office, soit à la demande adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe par toute Partie Contractante ou toute personne intéressée.

2. Wat de gedetineerde personen betreft, houdt dit recht inzonderheid in dat :

(a) hun briefwisseling, wanneer zij door de bevoegde overheden wordt gecontroleerd, evenwel zonder overdreven uitstel en zonder wijziging wordt overgemaakt en hun overhandigd;

(b) die personen niet het voorwerp kunnen zijn van een tuchtaanpak wegens een mededeling overgezonden aan de Commissie of aan het Hof langs de gewone weg;

(c) die personen het recht hebben met betrekking tot een verzoekschrift aan de Commissie of enige procedure die daaruit voortvloeit, met een raadsman, die toegelaten is om te pleiten voor de rechtbanken van het land waar zij worden gedetineerd, te corresponderen en zich met hem te onderhouden zonder door enig ander persoon te worden gehoord.

3. Bij de toepassing van de voorgaande paragrafen mag geen andere inmenging van een openbare overheid bestaan dan voor zover die inmenging bepaald is bij de wet en zij een maatregel uitmaakt die in een democratische maatschappij noodzakelijk is voor de nationale veiligheid, het opsporen en het vervolgen van een strafbare handeling of de bescherming van de gezondheid.

Artikel 4.

1. (a) De Verdragsluitende Partijen verbinden zich om de in het eerste lid van artikel 1 van deze Overeenkomst bedoelde personen wier aanwezigheid vooraf door de Commissie of door het Hof is toegelaten, niet te verhinderen zich te verplaatsen of vrij te reizen om de procedure voor de Commissie of het Hof bij te wonen en ervan terug te keren.

(b) Geen enkele andere beperking kan worden opgelegd ten aanzien van die bewegingen en verplaatsingen dan die welke, door de wet bepaald, in een democratische gemeenschap noodzakelijke maatregelen uitmaken in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid, ter handhaving van de openbare orde, ter voorkoming van strafbare handelingen, ter bescherming van de gezondheid of van de goede zeden, of ter bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

2. (a) In de landen waar zij doorreizen en in het land waar de procedure plaats heeft, mogen die personen niet worden vervolgd, noch gedetineerd, noch onderworpen aan enige andere beperking van hun individuele vrijheid, om reden van feiten of veroordelingen die dateren van vóór het begin van de reis.

(b) Iedere Verdragsluitende Partij mag op het ogenblik van de ondertekening of de bekrachtiging van deze Overeenkomst, verklaren dat de bepalingen van dit lid niet van toepassing zijn op zijn eigen onderdanen. Een dergelijke verklaring kan op elk ogenblik worden ingetrokken door kennisgeving gericht aan de Secretaris-generaal van de Raad van Europa.

3. De Verdragsluitende Partijen verbinden zich om die personen op hun grondgebied te laten terugkeren wanneer zij er een reis zijn begonnen.

4. De bepalingen van het eerste en het tweede lid van dit artikel houden op van toepassing te zijn wanneer de betrokken persoon gedurende vijftien opeenvolgende dagen nadat zijn aanwezigheid niet meer door de Commissie of door het Hof was verlangd de mogelijkheid heeft gehad, terug te keren naar het land waar zijn reis is begonnen.

5. In geval van conflict tussen de verplichtingen die voor een Verdragsluitende Partij voortvloeien uit het tweede lid van dit artikel en die welke voortvloeien uit een Overeenkomst van de Raad van Europa of uit een uitleveringsverdrag of een ander verdrag met betrekking tot wederzijdse rechtshulp in strafzaken gesloten met andere Verdragsluitende Partijen, hebben de bepalingen van het tweede lid van dit artikel voorrang.

Artikel 5.

1. De immuniteten en faciliteiten worden toegekend aan de in het eerste lid van artikel 1 van deze Overeenkomst bedoelde personen enkel met het oog op hun vrijheid van spreken en de noodzakelijke onafhankelijkheid voor de vervulling van hun ambt, taak of verplichting, of voor de uitoefening van hun rechten voor de Commissie of voor het Hof.

2. (a) De Commissie of het Hof, naar gelang van het geval, zijn alleen bevoegd om de gehele of gedeeltelijke opheffing van de in het eerste lid van artikel 2 van deze Overeenkomst bedoelde immunitet uit te spreken; ze hebben niet alleen het recht, maar ook de plicht de immunitet op te heffen in al de gevallen waarin deze naar hun oordeel de loop van het recht kan hinderen of waarin de volledige of gedeeltelijke opheffing niet schadelijk zou zijn voor het doel dat in het eerste lid van dit artikel is bepaald.

(b) De immunitet kan door de Commissie of door het Hof worden opgeheven, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek gericht aan de Secretaris-generaal van de Raad van Europa door een Verdragsluitende Partij of een belanghebbende persoon.

(c) Les décisions prononçant la levée d'immunité ou la refusant seront motivées.

3. Si une Partie Contractante atteste que la levée de l'immunité prévue au premier paragraphe de l'article 2 du présent Accord est nécessaire aux fins de poursuites pour atteinte à la sécurité nationale, la Commission ou la Cour doivent lever l'immunité dans la mesure spécifiée dans l'attestation.

4. En cas de découverte d'un fait de nature à exercer une influence décisive et qui, à l'époque de la décision refusant la levée d'immunité était inconnu à l'auteur de la demande, ce dernier peut saisir la Commission ou la Cour d'une nouvelle demande.

Article 6.

Aucune des dispositions du présent Accord ne sera interprétée comme limitant ou portant atteinte aux obligations assumées par les Parties Contractantes en vertu de la Convention.

Article 7.

1. Le présent Accord est ouvert à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe qui peuvent y devenir Parties par :

- (a) la signature sans réserve de ratification ou d'acceptation,
- (b) la signature sous réserve de ratification ou d'acceptation, suivie de ratification ou d'acceptation.

2. Les instruments de ratification ou d'acceptation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 8.

1. Le présent Accord entrera en vigueur un mois après la date à laquelle cinq Etats membres du Conseil seront devenus Parties à l'Accord, conformément aux dispositions de l'article 7.

2. Pour tout Etat membre qui le signera ultérieurement sans réserve de ratification ou d'acceptation ou le ratifiera ou l'acceptera, l'Accord entrera en vigueur un mois après la date de la signature ou du dépôt de l'instrument de ratification ou d'acceptation.

Article 9.

1. Toute Partie Contractante peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification ou d'acceptation, désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera le présent Accord.

2. Toute Partie Contractante peut, au moment du dépôt de son instrument de ratification ou d'acceptation, ou à tout autre moment par la suite, étendre l'application du présent Accord par déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, à tout autre territoire désigné dans la déclaration et dont elle assure les relations internationales ou pour lequel elle est habilitée à stipuler.

3. Toute déclaration faite en vertu du paragraphe précédent, pourra être retirée, en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, aux conditions prévues par l'article 10 du présent Accord.

Article 10.

1. Le présent Accord demeurera en vigueur sans limitation de durée.

2. Toute Partie Contractante pourra, en ce qui la concerne, dénoncer le présent Accord en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

3. La dénonciation prendra effet six mois après la date de la réception de la notification par le Secrétaire Général. Toutefois, une telle dénonciation ne peut avoir pour effet de délier la Partie Contractante intéressée de toute obligation qui aurait pu naître en vertu du présent Accord à l'égard de toute personne visée au premier paragraphe de l'article 1er.

(c) Beslissingen waarbij de immunitet wordt opgeheven of die opheffing wordt geweigerd zijn met redenen omkleed.

3. Indien een Verdragsluitende Partij verklaart dat de opheffing van de immunitet bedoeld in het eerste lid van artikel 2 van deze Overeenkomst noodzakelijk is voor de vervolging wegens aanslag op de nationale veiligheid, moet de Commissie of het Hof de immunitet opheffen in de mate als nader bepaald in de verklaring.

4. In geval van ontdekking van een feit dat van die aard is dat het een beslissende invloed kan hebben en dat, ten tijde van de beslissing tot weigering van opheffing van immunitet, aan de aanvrager onbekend was, kan deze een nieuwe aanvraag bij de Commissie of bij het Hof aanhangig maken.

Artikel 6.

Geen enkele bepaling van deze Overeenkomst zal worden geïnterpreteerd als inhoudende een beperking of een afwijking van de verplichtingen die de Verdragsluitende Partijen krachtens het Verdrag hebben aanvaard.

Artikel 7.

1. Deze Overeenkomst staat open voor ondertekening door de Staten leden van de Raad van Europa die Partij kunnen worden bij de Overeenkomst door :

- (a) ondertekening zonder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding;
- (b) ondertekening onder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding, gevolgd door bekrachtiging of aanvaarding.

2. De Akten van bekrachtiging of van aanvaarding zullen worden neergelegd bij de Secretaris-generaal van de Raad van Europa.

Artikel 8.

1. Deze Overeenkomst treedt in werking één maand na de datum waarop vijf Staten leden van de Raad Partij zijn geworden bij de Overeenkomst overeenkomstig de bepalingen van artikel 7.

2. Voor iedere Lidstaat die ze later zal ondertekenen zonder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding of ze zal bekrachtigen of aanvaarden, treedt de Overeenkomst in werking één maand na de datum van ondertekening of van neerlegging van de akte van bekrachtiging of van aanvaarding.

Artikel 9.

1. Iedere Verdragsluitende Partij kan op het ogenblik van de ondertekening of op het ogenblik van de neerlegging van haar akte van bekrachtiging of van aanvaarding, het gebied of de gebieden aanwijzen waarop deze Overeenkomst van toepassing zal zijn.

2. Iedere Verdragsluitende Partij kan op het ogenblik van de neerlegging van haar akte van bekrachtiging of van aanvaarding, of op ieder later ogenblik, de toepassing van deze Overeenkomst door een verklaring gericht aan de Secretaris-generaal van de Raad van Europa, uitbreiden tot ieder gebied aangewezen in de verklaring en voor welks internationale betrekkingen zij verantwoordelijk is of voor hetwelk zij gemachtigd is om verbintenissen aan te gaan.

3. Iedere verklaring gedaan krachtens de voorgaande paragraaf, kan worden ingetrokken wat betreft enig gebied aangewezen in die verklaring, op de voorwaarden gesteld in artikel 10 van deze Overeenkomst.

Artikel 10.

1. Deze Overeenkomst blijft van kracht zonder beperking van duur.

2. Iedere Verdragsluitende Partij kan, wat haar betreft, deze Overeenkomst opzeggen door een kennisgeving aan de Secretaris-generaal van de Raad van Europa.

3. De opzegging heeft uitwerking zes maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-generaal. Een dergelijke opzegging kan evenwel niet tot gevolg hebben dat de betrokken Verdragsluitende Partij wordt bevrijd van enige verplichting die krachtens deze Overeenkomst had kunnen ontstaan ten aanzien van enige in het eerste lid van artikel 1 bedoelde persoon.

Article 11.

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil :

- (a) toute signature sans réserve de ratification ou d'acceptation;
- (b) toute signature sous réserve de ratification ou d'acceptation;
- (c) le dépôt de tout instrument de ratification ou d'acceptation;
- (d) toute date d'entrée en vigueur du présent Accord, conformément à son article 8;
- (e) toute déclaration reçue en application des dispositions du paragraphe 2 de l'article 4 et des paragraphes 2 et 3 de l'article 9.
- (f) toute notification de retrait d'une déclaration en application des dispositions du paragraphe 2 de l'article 4 et toute notification reçue en application des dispositions de l'article 10 et la date à laquelle toute dénonciation prendra effet.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Accord.

Fait à Londres, le 6 mai 1969, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats signataires.

Pour le Gouvernement du Royaume de Belgique :

sous réserve de ratification ou d'acceptation

Pierre HARMEL.

Pour le Gouvernement du Royaume de Danemark :

sous réserve de ratification ou d'acceptation

Poul HARTLING.

Pour le Gouvernement de la République Fédérale d'Allemagne :

sous réserve de ratification ou d'acceptation

Willy BRANDT.

Pour le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg :

sous réserve de ratification ou d'acceptation

Gaston THORN.

Pour le Gouvernement de Malte :

sous réserve de ratification ou d'acceptation

George BORG OLIVIER.

Pour le Gouvernement du Royaume de Norvège :

sous réserve de ratification ou d'acceptation

John LYG.

Pour le Gouvernement du Royaume de Suède :

sous réserve de ratification ou d'acceptation

Torsten NILSSON.

Pour le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord :

sous réserve de ratification ou d'acceptation

Frederick MULLEY.

Artikel 11.

De Secretaris-generaal van de Raad van Europa geeft kennis aan de Staten leden van de Raad :

- (a) van iedere ondertekening zonder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding;
- (b) van iedere ondertekening onder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding;
- (c) van de neerlegging van iedere akte van bekrachtiging of van aanvaarding;
- (d) van iedere datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst, overeenkomstig artikel 8;
- (e) van iedere verklaring ontvangen met toepassing van de bepalingen van het tweede lid van artikel 4 en van het tweede en het derde lid van artikel 9;
- (f) van iedere kennisgeving van intrekking van een verklaring met toepassing van de bepalingen van het tweede lid van artikel 4 en van iedere kennisgeving ontvangen met toepassing van de bepalingen van artikel 10 en van de datum waarop iedere opzegging uitwerking heeft.

Ten blijke waarvan de ondergetekenden, hiertoe behoorlijk gemachtigd, deze Overeenkomst hebben ondertekend.

Gedaan te London, de 6^e mei 1969, in de Franse en de Engelse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek, in een enkel exemplaar dat zal worden neergelegd in het archief van de Raad van Europa. De Secretaris-generaal van de Raad van Europa zal gewaarmerkte afschriften doen toekomen aan alle ondertekenende Staten.

Voor de Regering van het Koninkrijk België :

onder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding

Pierre HARMEL.

Voor de Regering van het Koninkrijk Denemarken :

onder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding

Poul HARTLING.

Voor de Bondsrepubliek Duitsland :

onder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding

Willy BRANDT.

Voor de Regering van het Groothertogdom Luxemburg :

onder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding

Gaston THORN.

Voor de Regering van Malta :

onder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding

George BORG OLIVIER.

Voor de Regering van het Koninkrijk Noorwegen :

onder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding

John LYG.

Voor de Regering van het Koninkrijk Zweden :

onder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding

Torsten NILSSON.

Voor de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland :

onder voorbehoud van bekrachtiging of aanvaarding

Frederick MULLEY.